

Meerlanden en de circulaire economie

▲ Bouw van composteringstunnels door Meerlanden.

Afvalinzameling, beheer van de openbare ruimte, gladheidbestrijding, gft-afvalverwerking: Meerlanden doet het allemaal. Dit bedrijf met negen aandeelhoudende gemeenten heeft een uitgesproken filosofie over hoe te opereren en een bijdrage te leveren aan de circulaire economie. Een interview met Just Zandhuis, programmadirecteur circulaire economie, over het hoe en waarom.

Wat doet Meerlanden?

Meerlanden is een innovatief en duurzaam bedrijf op het gebied van afvalinzameling, beheer openbare ruimte, gladheidbestrijding en verwerking van gft. Wij zijn een regionale speler met sterke lokale verbondenheid die zich wil onderscheiden door het meedenken met en het ontzorgen van haar klanten. Wij kennen onze klanten en hun ambities en uitdagingen en spelen hierop in door innovatieve, duurzame maatwerkoplossingen aan te dragen. Wij hanteren bij al onze werkzaamheden zes strategische Meerwaar-

den en passen deze waar mogelijk toe. Dit zijn meer winnen uit afval, meer betrokkenheid bij de buurt, meer groengas en warmte, meer mogelijkheden voor mensen, meer *bio-based* producten en biodiversiteit en meer financiële waarde.

Een recent voorbeeld hiervan is de inzameling, sortering en verwerking van textiel. Meerlanden zamelt al jaren textiel in voor meerdere gemeenten en zette het textiel tot voor kort af bij een verwerker. Wij hebben deze dienstverlening opnieuw bekeken en geconclu-

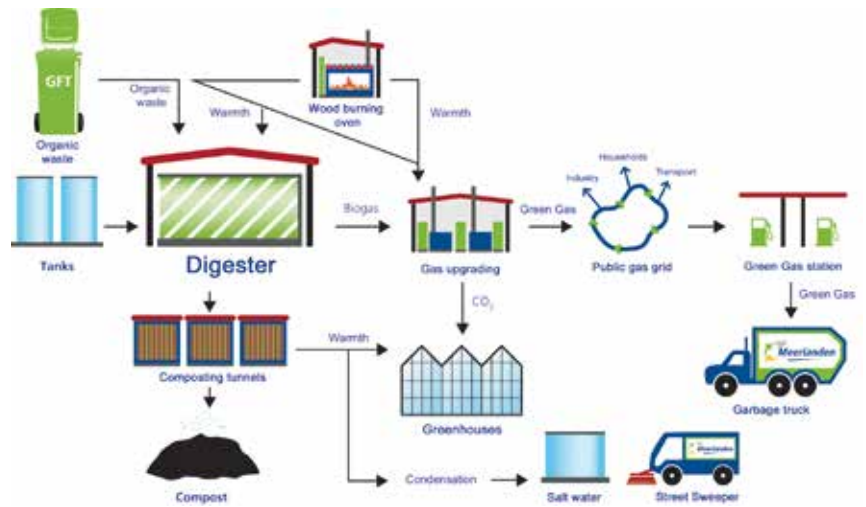
deerd dat we hier meerwaarde uit konden halen. Samen met een aantal marktpartijen hebben we besloten zelfstandig en lokaal textiel te gaan sorteren met inzet van participatiemedewerkers (dit zijn mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt). Deze keuze levert lokale werkgelegenheid op, verkort transportafstanden, creëert hogere financiële waarde voor verschillende soorten textiel en geeft direct inzicht in de kwaliteit van het ingezamelde textiel. Wij kwamen er gauw achter dat een aanzienlijk deel van het textiel verloren ging door vocht. Dit werd mede veroorzaakt door lekkende onder- en bovengrondse inzamelvoorzieningen en lediging door een kraanvoertuig. Vanuit de gedachte 'vooruit naar vroeger' zijn we in één gemeente textiel gaan inzamelen met bovengrondse inzamelvoorzieningen die een gesloten bovenkant hebben en aan de voorzijde handmatig gelost worden door participatiemedewerkers. Dit blijkt een zeer positief effect te hebben op de kwaliteit van het ingezamelde textiel en financieel voordelig te zijn. Op korte termijn willen we ook in andere gemeenten op deze manier textiel inzamelen.

Hoe is Meerlanden ontstaan?

Meerlanden is ontstaan in 1997 vanuit een initiatief van de gemeenten Aalsmeer en Haarlemmermeer. Omdat meerdere gemeenten geïnteresseerd zijn in schaalvergroting vanwege het verhogen van efficiency hebben steeds meer gemeenten zich bij ons aangesloten en kennen we nu negen aandeelhoudende gemeenten. In de loop van de jaren hebben we onze dienstverlening uitgebreid met straatreiniging, gladheidbestrijding, een kringloopwinkel en het beheer van de buitenruimte, zowel groen als grijs. Naast de dienstverlening in het publieke domein heeft Meerlanden ook private activiteiten, zoals het inzamelen van bedrijfsafval, het verwerken van gft door middel van vergisting en compostering en het verhandelen van afvalstromen.

Waarom een samenwerkingsverband met verschillende gemeenten?

Meerlanden dankt als overheidsgedomineerde NV haar bestaansrecht aan de structurele samenwerkingsrelatie met haar gemeentelijke aandeelhouders. Het is voor ons als bedrijf belangrijk om meerdere klanten te bedienen want dat geeft ons schaalgrootte,

▲ Het verwerkingsmodel van Meerlanden.

een bepaalde onafhankelijkheid en de mogelijkheid om regionaal voordelen te behalen. Het is belangrijk dat de aandeelhoudende gemeenten de toegevoegde waarde van de samenwerking blijven ervaren. De aanzienlijke financiële besparing die het uitbesteden van taken als afvalinzameling een gemeente oplevert, werkt maar een aantal jaar en raakt uiteindelijk uit beeld. De toegevoegde waarde moeten we dan ook continu op meerdere terreinen leveren.

Hoe draagt dit initiatief bij aan duurzame doelstellingen van de partners?

Meerlanden start met een programma circulaire economie om meer potentiële grondstofstromen op een circulaire wijze te kunnen verwerken tot nieuwe producten. Hiermee willen wij de druk op fossiele grondstoffen (die op den duur steeds schaarser worden) laten afnemen. Als grondstoffenregisseur voor onze gemeenten willen wij er alles aan doen om meer schone stromen te krijgen.

Door bronsoedeling van afval te optimaliseren bij huishoudens en bedrijven komen waardevolle stromen vrij. Hier zit nog veel potentie. Een van onze samenwerkingspartners, de gemeente Lisse, heeft in ons verzorgingsgebied als eerste de stap gezet om in één keer over te gaan naar een gecombineerde inzamelmethodiek van diftar (afvalinzameling met gedifferentieerde tarieven, red.) en omgekeerd inzamelen (recyclebaar afval

▲ Just Zandhuis: 'Wij zien het potentieel van stromen die vrijkomen in de buitenruimte.'

wordt opgehaald, restafval moet zelf worden gebracht, red.). Een fantastische stap naar voren en een voorbeeld voor de regio.

Ook zien wij het potentieel van stromen die vrijkomen in de buitenruimte - door gebruik van de buitenruimte en het beheer ervan. Dit betekent niet dat wij in alle gevallen het beheer van die buitenruimte als bedrijf zelf hoeven uit te voeren maar wel dat wij de stromen die vrijkomen voor de gemeenten nuttig willen gaan toepassen. Onder de paraplu van het programma circulaire economie starten wij projecten om samen met ketenpartners deze stromen circulair te gaan verwerken, met als uitgangspunt zo hoogwaardig mogelijk hergebruik en waar mogelijk nuttige toepassing in ons verzorgingsgebied en bij onze klanten.

Een ander voorbeeld dat binnen de ambitie van het programma circulaire economie past, is het regiemodel voor kunststof verpakkingsmateriaal. Meerlanden heeft samen met de leden van de coöperatieve vereniging Midwaste en HVC een regiemodel ontwikkeld voor kunststof verpakkingsmateriaal (KFF) en dat hebben we inmiddels uitgebreid met de verpakkingsmaterialen drankkartons en blik. Deze samenwerking vertegenwoordigen 128 gemeenten en daarmee rond de 40 procent van de totale huishoudelijke Nederlandse stroom PMD (plastic, blik en drinkpakken, red.). In dit model worden gemeenten volledig ontzorgd vanaf de inzameling tot en met het vermarkten van het kunststof. Door de schaalgroottes zijn er goede financiële voorwaarden behaald. Belangrijker nog: het geeft armslag om steeds verder te verduurzamen. Samen met producenten en de leden worden diverse initiatieven ontwikkeld om de markt voor gerecycled kunststofmateriaal te vergroten.

Dergelijke samenwerkingsmodellen ziet Meerlanden als een belangrijk uitgangspunt om circulariteit en maximaal terugwinnen van potentiële grondstoffen te

realiseren. Meerlanden wil voor haar klanten de duurzaamste verwerkingsmogelijkheden gaan organiseren.

Zijn jullie tevreden over hoe het gaat?

Op de stromen gft en KFF zijn wij tevreden met het resultaat: vijf waardevolle producten uit gft en 85 procent van het ingezamelde plastic hergebruikt. Ook met textiel hebben we een eerste succesvolle stap gezet. Met deze voorbeelden doen wij praktijkervaring op met samenwerkingsvormen, schaalgroottes én de manier waarop wij verantwoording afleggen aan onze klanten zodat ze betrokken blijven en weten welke resultaten er worden behaald.

▲ Stortbunker voor gft-afval.

Waar liggen uitdagingen voor de komende tijd?

De uitdagingen liggen in de groei, ook voor andere afvalstromen, om dergelijke modellen op te zetten en de samenwerking te zoeken. Dit betekent het opbouwen van een netwerk en het innemen van een positie daarin. Wat helpt is dat zowel de markt als onze klanten het belang gaan inzien dat we zorgvuldig moeten omgaan met grondstoffen. Lastig is dat er vanuit diverse niveaus initiatieven worden ontplooid waarbij soms maar beperkt rekening wordt gehouden met wat er nu al gebeurt in de regio en op de markt. De uitdaging zit erin om al deze initiatieven te verbinden en de juiste schaalgroottes te vinden. Meerlanden is te klein om zelfstandig een plek in te nemen dit krachtenveld maar vertegenwoordigt wel een belangrijke regio binnen Nederland en kan door het aangaan van de juiste samenwerkingen in groter collectief het verschil maken. ●

WEBSITE

www.meerlanden.nl

